

«Το Νέο Πλαίσιο Αδειοδότησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων, μια κομβική μεταρρύθμιση για την επιχειρηματικότητα»

Δευτέρα, 23 Ιανουαρίου 2017

Γραφεία ΣΕΒ

Ευκαιρίες βελτίωσης και νέες προκλήσεις της Κυκλικής Οικονομίας για την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση, Γιάννης Πανιάρας, Πρόεδρος του Συμβουλίου ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Κυρίες και κύριοι,

Θα ήθελα καταρχήν να συγχαρώ την Επιτροπή Βιομηχανίας και Μεταποίησης του ΣΕΒ για την σημερινή τους πρωτοβουλία ενημέρωσης πάνω στο νέο πλαίσιο αδειοδότησης. Το θέμα είναι επίκαιρο, με την έκδοση του Νόμου 4442 μόλις ένα μήνα πριν, και σημαντικό, καθώς επηρεάζει άμεσα την επιχειρηματικότητα και την βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας μας.

Εκπροσωπώ το Συμβούλιο για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, γνωστό ως BIAN. Μέλη μας είναι επιχειρήσεις του ΣΕΒ που εφαρμόζουν και προάγουν τις αρχές τις βιώσιμης ανάπτυξης. Σκοπός μας είναι να

- Προωθούμε την Βιώσιμη Ανάπτυξη στην Ελληνική επιχειρηματική πραγματικότητα
- Και να προάγουμε τον διάλογο πάνω στα κρίσιμα θέματα της Βιώσιμης Ανάπτυξης μεταξύ επιχειρήσεων, Πολιτείας και γενικότερα της κοινωνίας

Δεν θα σχολιάσω και εγώ το νέο νομοθετικό πλαίσιο του **4442**, πέραν του να παρατηρήσω πως ο στόχος του είναι βαρυσήμαντος. Η προσαρμογή των αδειοδοτικών διαδικασιών σε πραγματικά κριτήρια επικινδυνότητας μιας δραστηριότητας και η μετατόπιση του βάρους του έργου από προ-εγκρίσεις σε ουσιαστικούς και συστηματικούς ελέγχους, μπορεί πράγματι να στηρίξει τις επιχειρήσεις που επενδύουν και δραστηριοποιούνται με γνώμονα την βιώσιμη ανάπτυξη. Μένει να το δούμε στην εφαρμογή...

Επειδή όμως το νέο πλαίσιο δεν καλύπτει την περιβαλλοντική αδειοδότηση, θα ήθελα να αναφερθώ σε αυτήν, καθώς και εδώ υπάρχει ανάγκη σημαντικής βελτίωσης. Τα τρία κύρια θέματα που μας απασχολούν εδώ είναι:

- Οι μεγάλες καθυστερήσεις στη διαδικασία της αδειοδότησης
- Η ανάγκη προσαρμογής της αδειοδότησης στο νέο μοντέλο της κυκλικής οικονομίας
- Η ανάγκη ουσιαστικού και παραγωγικού ελέγχου μέσω των επιθεωρήσεων

Ξεκινώντας με το θέμα των καθυστερήσεων.

Είναι γεγονός ότι με το νομοθετικό πλαίσιο του **4014/11**, έχει ήδη γίνει ένα μεγάλο βήμα στην επίσπευση διαδικασιών που πολύ συχνά μετριόντουσαν σε χρόνους αρκετών ετών αντί λίγων μηνών. Στα πρώτα χρόνια τουλάχιστον της εφαρμογής του, μελέτη ex-post κατέδειξε πάνω από 50% βελτίωση στους χρόνους απόκρισης.

Παρόλα αυτά, έχουμε ακόμα μεγάλες καθυστερήσεις, αφού οι πραγματικοί χρόνοι ανταπόκρισης παραμένουν πολλαπλάσιοι αυτών που καθορίζει ο νόμος. Υπάρχουν παραδείγματα με υπερβάσεις πολύ πάνω του ενός χρόνου, με κάποιους φακέλους που έχουν κατατεθεί αρχές του 2015 να βρίσκονται ακόμη σε εκκρεμότητα.

Να σημειωθεί εδώ, ότι σε περίπτωση ανασχηματισμού και αλλαγής του Υπουργού Περιβάλλοντος, ακόμα και αν ο φάκελος βρίσκεται στο στάδιο τελικής υπογραφής, προκύπτουν επιπλέον καθυστερήσεις από την επιστροφή του σχεδίου απόφασης προς επικαιροποίηση... Τα τελευταία 5 χρόνια, είχαμε 6 αλλαγές Υπουργών Περιβάλλοντος...

Υπάρχουν τρόποι βελτίωσης των χρόνων, τους οποίους επιγραμματικά θα κατέτασσα σε τρεις άξονες:

1. Την απλοποίηση του εγκριτικού έργου, με πιο στοχευμένη κατηγοριοποίηση, με χρήση κλαδικών προδιαγραφών και ορισμό κριτηρίων που να διευκολύνουν τις αξιολογήσεις από τους εγκρίνοντες
2. Την χρήση ηλεκτρονικών μέσων, τόσο για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των φακέλων, όσο και για την on-line διαβούλευση και παρακολούθηση της προόδου της διαδικασίας. Μια τέτοια πλατφόρμα Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου αναπτύχθηκε το 2014 αλλά παραμένει ανενεργή
3. Ενίσχυση του προσωπικού με εξωτερικούς ίσως συνεργάτες, σε ένα σχήμα όμως που να μπορεί να προσφέρει ουσιαστικά.

Περνώντας στο θέμα της κυκλικής οικονομίας. Να θυμίσω εδώ πως πρόκειται για μια νέα μεγάλη αναπτυξιακή πρωτοβουλία σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, την οποία παρουσιάσαμε ως BIAN εκτενώς στο τελευταίο Βιομηχανικό Συνέδριο του ΣΕΒ. Αφορά στην μετάβαση από το γραμμικό οικονομικό μοντέλο του «παίρνω, παράγω, καταναλώνω, πετάω» σε ένα βιώσιμο μοντέλο που δίνει έμφαση στην επαναχρησιμοποίηση, επισκευή και ανακύκλωση, μειώνοντας έτσι τις ανάγκες σε πρώτες ύλες από την μία και τα απόβλητα από την άλλη.

Το αδειοδοτικό πλαίσιο θα πρέπει και επικαιροποιηθεί προς αυτή την κατεύθυνση, κοιτώντας πως θα ενισχύσει την μετάβαση σε ένα σύστημα το οποίο απαιτεί επαναπροσδιορισμό των ορισμών των αποβλήτων, διακλαδικές συνεργασίες και δυνατότητα καινοτομίας.

Συγκεκριμένο παράδειγμα είναι ο ορισμός πιο συγκεκριμένων κριτηρίων για την κατηγοριοποίηση υλικών που σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κατάλογο αποβλήτων μπορεί να θεωρούνται είτε επικίνδυνα είτε όχι, ή και να αποχαρακτηρίζονται. Άλλο παράδειγμα είναι η εξαίρεση κάποιων δοκιμών νέων προϊόντων και διαδικασιών από την ανάγκη τροποποίησης περιβαλλοντικών όρων.

Τρίτο θέμα είναι οι περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις. Ο αποτελεσματικός περιβαλλοντικός έλεγχος είναι κρίσιμος για την βιώσιμη ανάπτυξη. Πρέπει να παρέχει ουσιαστική περιβαλλοντική προστασία και να συμβάλει στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης. Πρέπει επίσης να στηρίζει του επενδυτές που λειτουργούν σύννομα και υπεύθυνα, διασφαλίζοντας την καθολική εφαρμογή του Νόμου. Η περιβαλλοντική διαχείριση αποτελεί για πολλούς κλάδους υπολογίσιμο μέρος του κόστους τους και δεν επιτρέπεται αυτό να γίνεται ανταγωνιστικό μειονέκτημα υπέρ των παρανομούμενων.

Η περιβαλλοντική επιθεώρηση και ο καθορισμός προγράμματος με συγκεκριμένη συχνότητα, αναλόγως της κατηγορίας του έργου ή της δραστηριότητας προβλέπεται στον Νόμο 4014/2011.

Δυστυχώς δεν εφαρμόζεται. Το κενό είναι στην υλοποίηση, στην έλλειψη μηχανοργάνωσης και στην στελέχωση, εσωτερικά ή εξωτερικά, των αρμοδίων υπηρεσιών.

Θα κλείσω επιστρέφοντας στο νέο νομοθετικό πλαίσιο του 4442/2016. Ας προσέξουμε να μην είναι κάτι που θα μείνει σε μεγάλο βαθμό στα χαρτιά, αλλά θα εφαρμοστεί, επενδύοντας στην πιστή υλοποίηση του και στις ελεγκτικές διαδικασίες. Και ας ελπίσουμε να αποτελέσει παράδειγμα για περαιτέρω βελτιώσεις στη περιβαλλοντική αδειοδότηση κυρίως όσον αφορά τους χρόνους εγκρίσεων, την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας και τις επιθεωρήσεις, στηρίζοντας έτσι ουσιαστικά την βιώσιμη ανάπτυξη.